

lažjo življenja odkupljaj. Bral sem tisti papir, pa se nisem zmenil zanj ter se dalje branil. To je resnica in pri tem ostanem.« Na to je bil vnovič obsojen in ustreljen 1. marcija 1810.

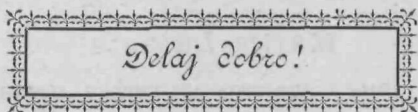
Taki dogodbi, menim, da ni treba še posebej nauka dostavljati.

Boga in Matere božje se je bal.

Nekega otroka so pregovarjali, naj se zlaže, da ne bode kaznovan. On pa odločno odgovori: »Nikoli se ne bom lagal, če me še tako hudo kaznujejo. Kako bi mogel Bogu in Materi božji še pred oči priti, ko bi se zlagal!?»

Poškodovana črešnja.

Amerikanski prezident Washington je bil še kot majhen deček sekirico dobil v dar. V otročji nevednosti gre ter obeli prelepo črešnjo očetovo, da se je morala posušiti. Oče, ki niso vedeli, kdo je to naredil, so jako žalostni ter pravijo, da bi raje plačali 60 goldinarjev, kakor da se jim je to drevo pokvarilo. Ko pride mali sinček, ga vprašajo: »Jurij, kdo je drevesce pokvaril?« Deček se vstraši, pa kmalu zopet osrči ter naravnost pové: »Oče, lagati se ne morem, jaz sem storil«. Očeta je tako razveselila taka resnicoljubnost, da ga radostno objamejo rekoč: »Tvoja odkritosrčnost in ljubezen do resnice me je obilno odškodovala za poškodovano drevo, ljubša mi je, kakor tisoč dreves z najboljšim sadjem«.

§ 2. Radodarnost.

Pri otrocih se začne že prav zgodaj kazati dobra in slaba stran detečjega srca. In to se vé, da so domači zvedavi, kakšno srce ima neki »naš« ali »naša«. Pa kaj storijo, da bi se tega prepričali? Čisto priprosta poskušnja jim to pokaže: malemu otročičku dajo kaj zelo lepega,

ali kaj jako dobrega v njezne ročice; potlej se pa predenj postavijo in začno z rokami in ustmi vablivo prositi: »Daj, daj meni!« — Če se otrok ljubko nasmehne ter brž dá, je to znamenje dobrega srca; če se pa začne kremžiti in reč krčevito k sebi pritiskati, sodi se na slabo.

Kadar se začne dete zavedati, naj se privadi to natorno nagnenje v čeznatorno zasluženje uporabljati: dobrosrčni otroci naj svojo prirojeno radodarnost spolnujejo iz ljubezni do Jezusa, trdosrčni pa naj si tudi iz ljubezni do Boga prizadevajo milosrčni postati, ker premagovanje jim bo še v tem večje zasluženje prišteto.

Da vam pa ravno to čednost tako zeló naprej stavim, imam zato svoje vzroke. Jezus Kristus nam je namreč rekel: »Na tem bodo vsi ljudje spoznali, da ste moji učenci, ako se ljubite med seboj«. In kadar pride sodit vesoljni svet, tedaj pravičnim poreče: »Pojdite, blagodarjeni mojega Očeta, posedite kraljestvo, ktero vam je pripraljeno od začetka sveta. Zakaj lačen sem bil, in ste mi dali jesti; žejen sem bil itd.«

Če pazno prebirate svetniške izgledе, se tudi lahko na prvi pogled prepričate, kako so se te blage duše prizadevale, bližnjemu streči in djansko ljubezen skazovati. Že sem se bil namenil, vse one svetnike in svetnice Božje vam naštet, kteri so se v krščanski ljubezni do bližnjega posebno iskazali; pa se ne upam, ker bi bilo preobilno, kajti drug pred družim so se prizadevali za to čednost, da bi bili Jezusu čedalje bolj podobni, ki je delil dobrote, kamor je prišel. Navedem jih toraj za zdaj le nekoliko.

Marija Lataste

gre nekega dne z materjo iz cerkve domú. Na poti srečate ubožčeka, ki je vbogajme prosil. Mati niso ravno nič pri sebi imeli in že so hoteli žalostno dalje iti. Tù vzame Marija svojo mošnjico iz žepa in dá materi, rekoč: »Vi nimate nič, mati, náte, dajte za-me!«

Mati vzamejo in odprejo mošnjíček, pa pravijo: »Saj nimaš nič drobíža v njem.« — »Nič ne dé«, odgovori otrok, »kar večí denar mu dajte; bom že pridna in si bom spet kaj zaslužila«.

»Prav tako«, pravijo mati, »le sama mu daj, ti bo prineslo blagoslova za tvoje poboljšanje«.

Ne dá si dvakrat veleti; brž vzame pol franka (20 krajcarjev) in pomoli ga revežu, rekoč: »Molite za-me, naj bi mi Bog dal, da bom boljša.« Potem priteče spet k materi in veselo zakliče: »Res, mati, gotovo se bom poboljšala, ljubi Bog mi bode bogato povrnil moj mali denar!«

Katarina Emerih

je bila včasih, kadar se ji je pravilo o bolezni družih, tako ginjena, da je kar bleda in trda obsedela, kakor če kdo omedluje. Če je videla lačnega ali zapuščenega, tekla je proti njemu in je v ginjaivi priprostosti klicala: »Čakaj, čakaj! ti grem domu po kruha.« In dobra mati so dovolili in niso zamerili otroku, ko so poklicani veselo prihajali po darove; celó svoja oblačila je dajala in z lepimi prošnjami si je vedela pri stariših dovoljenja k temu pridobiti.

Otroka bolnega ali jokajočega kar ni mogla videti; vselej je prosila Boga, naj vzrok teh solz nanjo preloži, ter njej sami pošlje bolezni ali bolečine, da bodo drugi rešeni.

Sv. Bernardin Sijenski.

Nekega dne pride revež pred vrata njegove tete. Teta pa ga zapodi, češ da ima le še toliko kruha, kolikor ga je za opoldne družini potreba. To zapazi Bernardinček in tako zeló se mu mož smili, da začne teto milo prositi: »Za božjo voljo! dajmo vendar temu revežu kaj, sicer bi jaz danes ne mogel kositi ne večerjati. Rajše jžaz ne jem, kakor da bi moral ta revež lačen biti«. Te besede teto tako ganejo, da mu precej odreže njegov kos, da bi ga mogel revežu dati. O prilikah, ko sam ni imel nič za reveže, je šel druge prosit zanje.

Sv. Frančišek Saleški.

Še le dve leti je bil star, in že se je kazala njegova ljubezen do revežev. Če je videl reveže, in posebno če jje zagledal kake male otročiče, jim je rāzdal, kar je v

rokah imel; če ni nič imel, se je obrnil proti pestunji in je prosil miloščinje najprej z milim pogledom, potlej s solzami ter ni odnehal, dokler ni revež kaj dobil. Tako je bila njegova pestunja že privajena in primorana vselej seboj vzeti sadja in drugih reči, kadar je kam šla z otrokom. Njegovo največje veselje je bilo, kadar je kaj prejel, da je mogel miloščinjo deliti. Če je zaslišal revežev glas pred vratmi, precej je pritekel z darom; če je bilo to ravno med kosilom, nesel mu je kar en del svojega kosila; če pa ni imel kaj dati, prosil je, — prav prisrčno prosil očeta in mater, naj nesrečnemu pomagajo. Dobri stariši nekterikrat niso hoteli precej dati, da bi se otrok v potrpežljivosti vadal; pa ob taki priložnosti ga je usmiljenje do revežev tako premagalo, da so mu stopile solze v nedolžni očesci in se je še-le tedaj utolažil, ko je bila miloščinja izročena.

Makarij in grozd.

Makarij je bil puščavnik in je živel v nekem gozdu. Dalječ na okrog je bilo znano, da je Makarij zelo pobožen, in prihajali so možje k njemu, da bi se od njega učili, kako naj molijo in Bogu služijo. Veliko jih je kar za zmirom ostalo pri njem. Makarija so imenovali svojega opata, med seboj pa so se imenovali brate. Stanovali so v kočicah, ki so si jih sami naredili. Te kočice pa niso bile skupaj, marveč druga od druge nekoliko oddaljene.

Nekikrat pride nek brat k Makariju in mu prinese prelep grozd v dar. Makarij se močno veseli darila. Ko pa odide brat, ki mu je bil prinesel grozd, gre brž Makarij in nese darovani grozd družemu bratu, o katerem je vedel, da ni popolnem zdrav.

Brat se lepo zahvali za lepi grozd; pa noče ga snesti, marveč si misli, da bo boljše in Bogu ljubše, če ga sosednjemu bratu dá. Pa tudi ta ga zopet družemu podari in tako potuje lepi grozd od roke do roke in pride slednjič spet do Makarija. Makarij vidi, da je ravno tisti grozd, ki ga je on imel, in hoče vedeti, kako se je to zgodilo. V ta namen gre po vrsti od brata do brata.

Ko Makarij zve, kako je brat bratu iz ljubezni raje daroval grozd, kakor da bi ga bil sam snedel, se je veselja zjokal.

Grozdje pa so zdaj Makarij in bratje skupaj zobali. Na tem grozdu, reče Makarij, se je razodelo, kako da se bratje med seboj ljubijo in vsakemu se mora zdaj ena sama jagoda slajša zdeti, kakor če bi bil poprej ves grozd sam obral.

Marija — Šmarnica.

Sonet.

Prišla si zopet, pomlad rajsko mila,
Pomlájeno je vse in oživélo:
Pozdravlja ptičev — pevcev te krdelo,
V cvetičja kras te zemlja je ovila.

V zelenem logu šmarnica priklila
Iz tal vesela je; nje cvetje belo*
Po tebi, pomlad, je zahrepenelo,
Ti si lepoto mu in vonj vzbudila!

Pozdravljen bodi, majnik, mesec svet!
Po tebi mi je duša zaželela:
„Marijo — Šmarnico zrem v zornem cveti!“

O, da Slovincem srca bi vskipela,
Da bi čez hrib in plan glasili vneti:
„Marijina — Slovencev je dežela!“ *Omanov.*

Opomin.

Glej, mravlja poleti
Prav urno hiti,
Da v zimi brezskrbno
In dobro živi.

Čebela poišče
Si sleherni cvet;
Za zimo nabira
Presladki si med.

Posnemaj čebelo
In mravljo še ti;
Oskrbi v mladosti
Za stare se dni!

Oj zlati nauki
Zaklad so za te;
Le skrbno jih išči
In shrani v srce!

J. Krek.